

## МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

Врз основа на член 6 став 2, член 8 став 11 и 12, член 15 став 2, член 16 став 3, член 17 став 3, член 18 став 5, член 27 став 13 и член 29 став 2 од Законот за семенски и саден материјал на земјоделски растенија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 39/06, 89/08, 171/10, 53/11, 69/13, 187/13 и 43/14), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, донесе

### ПРАВИЛНИК ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ТРГОВИЈА СО МАТЕРИЈАЛ ЗА РАЗМНОЖУВАЊЕ И САДЕН МАТЕРИЈАЛ ОД ОВОШНИ РАСТЕНИЈА НАМЕНЕТ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ОВОШЈЕ

#### Член 1

Во Правилникот за трговија со материјал за размножување и саден материјал од овошни растенија наменет за производство на овошје („Службен весник на Република Македонија“ бр.84/11), во член 3, ставот 1, алинеа 1 се менува и гласи:

„ Actinidia Lindl. актинидија“.

По алинеа 11, се додава нова алинеја 12 која гласи:

„ Lycium (L). Mill. гоџи бери “.

#### Член 2

Во членот 7, став 4, во алинејата 2, по зборовите: „ Европска Унија“, се додаваат зборовите: „ или членка на UPOV“.

#### Член 3

Во членот 14 став 6, по алинеата 3, се додава нова алинеа 4 која гласи:

„15 години за гоџи бери (Lycium ( L). Mill.“.

#### Член 4

Прилозите 1, 2, 4, 10, 11, 12, 14,15 и 16 се заменуваат со нови Прилози 1, 2, 4, 10, 11, 12, 14,15 и 16, кои се составен дел на овој правилник.

#### Член 5

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“

Бр. 18-155/3

17 април 2014 година

Скопје

Министер за земјоделство,

шумарство и водостопанство,

Љупчо Димовски, с.р.

**ПРИЛОГ 1: Посебни услови во поглед на квалитетот и најмалата вегетативна развиеност на материјалот за размножување и садниот материјал**

**I. Материјал за размножување:**

**а) Семе** е материјал за размножување на овошните растенија наменето за добивање на генеративни подлоги и семенци. Семето од одделни овошни видови е квалитетно доколку има најмала вредност за аналитичка чистота и животоспособност наведена во табела 1.

**Табела 1. Квалитет на семе од овошните видови**

| Ред.<br>Бр. | Вид              | Аналитичка чистота min.<br>(%) | Живото-<br>Способност min.<br>(%) |
|-------------|------------------|--------------------------------|-----------------------------------|
| 1.          | Бадем            | 95                             | 85                                |
| 2.          | Вишна            | 90                             | 80                                |
| 3.          | Слива, џанка     | 95                             | 80                                |
| 4.          | Кајсија          | 95                             | 80                                |
| 5.          | Магрива          | 95                             | 75                                |
| 6.          | Дива цреша       | 95                             | 75                                |
| 7.          | Праска           | 95                             | 75                                |
| 8.          | Јаболко          | 85                             | 85                                |
| 9.          | Дуња             | 85                             | 85                                |
| 10.         | Круша            | 85                             | 85                                |
| 11.         | Орев             | 95                             | 80                                |
| 12.         | Цитруси          | 90                             | 80                                |
| 13.         | Кинеска урма     | 90                             | 80                                |
| 14.         | Маслинка         | 95                             | 80                                |
| 15.         | Актинидија       | 90                             | 80                                |
| 16.         | Шипка            | 90                             | 80                                |
| 17.         | Фисташка         | 90                             | 85                                |
| 18.         | Аронија          | 90                             | 80                                |
| 19.         | Јапонско јаболко | 90                             | 80                                |
| 20.         | Гоџи бери        | 90                             | 80                                |

**б) Калем гранки** се делови од летораст или едногодишни гранчиња кои се технолошки (физиолошки) зрели, здрави, неоштетени, со добро развиени и здрави пупки. Гранките треба да имаат најмала должина од 25 cm, или да имаат најмалку 10 пупки со дебелина од 0,5 до 2 cm.

**в) Резници** се делови од летораст (зелени резници) и едно или двегодишни гранчиња (зрели резници), како и делови од коренов систем (коренови резници). Дебелината на зелените резници треба да изнесува од 0,3 cm до 0,5 cm, на зрелите резници од 0,5 cm до 1,2 cm и на кореновите резници од 0,5 cm до 0,8 cm. Резниците треба да се здрави и неоштетени.

**ПРИЛОГ 1: Посебни услови во поглед на квалитетот и најмалата вегетативна развиеност на материјалот за размножување и садниот материјал**

**I. Материјал за размножување:**

**а) Семе** е материјал за размножување на овошните растенија наменето за добивање на генеративни подлоги и семенци. Семето од одделни овошни видови е квалитетно доколку има најмала вредност за аналитичка чистота и животоспособност наведена во табела 1.

**Табела 1. Квалитет на семе од овошните видови**

| Ред.<br>Бр. | Вид              | Аналитичка чистота min.<br>(%) | Живото-<br>Способност min.<br>(%) |
|-------------|------------------|--------------------------------|-----------------------------------|
| 1.          | Бадем            | 95                             | 85                                |
| 2.          | Вишна            | 90                             | 80                                |
| 3.          | Слива, џанка     | 95                             | 80                                |
| 4.          | Кајсија          | 95                             | 80                                |
| 5.          | Магрива          | 95                             | 75                                |
| 6.          | Дива цреша       | 95                             | 75                                |
| 7.          | Праска           | 95                             | 75                                |
| 8.          | Јаболко          | 85                             | 85                                |
| 9.          | Дуња             | 85                             | 85                                |
| 10.         | Круша            | 85                             | 85                                |
| 11.         | Орев             | 95                             | 80                                |
| 12.         | Цитруси          | 90                             | 80                                |
| 13.         | Кинеска урма     | 90                             | 80                                |
| 14.         | Маслинка         | 95                             | 80                                |
| 15.         | Актинидија       | 90                             | 80                                |
| 16.         | Шипка            | 90                             | 80                                |
| 17.         | Фисташка         | 90                             | 85                                |
| 18.         | Аронија          | 90                             | 80                                |
| 19.         | Јапонско јаболко | 90                             | 80                                |
| 20.         | Гоџи бери        | 90                             | 80                                |

**б) Калем гранки** се делови од летораст или едногодишни гранчиња кои се технолошки (физиолошки) зрели, здрави, неоштетени, со добро развиени и здрави пупки. Гранките треба да имаат најмала должина од 25 cm, или да имаат најмалку 10 пупки со дебелина од 0,5 до 2 cm.

**в) Резници** се делови од летораст (зелени резници) и едно или двегодишни гранчиња (зрели резници), како и делови од коренов систем (коренови резници). Дебелината на зелените резници треба да изнесува од 0,3 cm до 0,5 cm, на зрелите резници од 0,5 cm до 1,2 cm и на кореновите резници од 0,5 cm до 0,8 cm. Резниците треба да се здрави и неоштетени.

|                                     |                                             |     |     |                                                 |
|-------------------------------------|---------------------------------------------|-----|-----|-------------------------------------------------|
| <b>Јаболко</b>                      | Генеративна (семенец) или бујна вегетативна | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Среднобујна вегетативна                     | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Слабобујна вегетативна                      |     |     |                                                 |
| <b>Круша</b>                        | Генеративна (семенец)                       | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Дуња, вегетативна                           | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Дуња</b>                         | Дуња, вегетативна                           | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Мушмула</b>                      | Дуња, вегетативна                           | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Слива, јапонска слива, џанка</b> | Генеративна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Вегетативна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Кајсија</b>                      | Генеративна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Вегетативна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Праска</b>                       | Генеративна или вегетативна                 | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Цреша</b>                        | Генеративна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Вегетативна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm |
| <b>Вишна</b>                        | Генеративна                                 | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |
|                                     | Облачинска (изданок)                        | 100 | 1,0 | Најмалку 5 корени со должина над 15 cm          |
| <b>Бадем</b>                        | Генеративна или вегетативна                 | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15 cm |

|                         |                                         |     |     |                                                                              |
|-------------------------|-----------------------------------------|-----|-----|------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Орев</b>             | Генеративна                             | 100 | 1,5 | Вретеновиден со 3 странични корени со дебелина над 0,5cm и должина над 15 cm |
| <b>Лешник</b>           | Генеративна                             | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15cm                               |
|                         | Изданоци на сопствен корен              | 80  | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15 cm                              |
|                         | Ожилени резници на сопствен корен       | 60  | 1,0 |                                                                              |
| <b>Костен</b>           | Генеративна                             | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15cm                               |
| <b>Маслинка</b>         | Генеративна, изданоци на сопствен корен | 100 | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15cm                               |
| <b>Јапонско јаболко</b> | Генеративна (семенец)                   | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15cm                               |
| <b>Фисташка</b>         | Генеративна (семенец)                   | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15cm                               |
| <b>Кинеска урма</b>     | Генеративна (семенец)                   | 100 | 1,0 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15cm                               |
|                         | Коренови изданоци                       | 100 | 1,0 |                                                                              |
| <b>Лимон</b>            | Семенец од лимон или од трилистен лимон | 60  | 0,8 | Најмалку 3 скелетни корени со должина над 15cm                               |
|                         | Ожилени резници на сопствен корен       | 50  | 0,8 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15cm                               |
| <b>Аронија</b>          | Школувани изданоци на сопствен корен    | 60  | 0,8 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15cm                               |
|                         | Ожилени резници на сопствен корен       |     |     |                                                                              |
| <b>Смоква</b>           | Ожилени резници на сопствен корен       | 60  | 1,2 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15cm                               |
| <b>Калинка</b>          | Ожилени резници на сопствен корен       | 50  | 1,0 | Најмалку 5 скелетни корени со должина над 15cm                               |

**Табела 3. Посебни услови во поглед на квалитетот за најмалата вегетативна развиеност на садниот материјал од јагодести овошни видови**

| Овошен вид                                                                     | Минимална вегетативна развиеност                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Јагода</b>                                                                  | Розетите треба да имаат најмалку 3 листа (исклучок се фриго-розетите кои пожелно е да се без листови), развиена централна пупка и корен со најмала должина од 5 cm. Кореновиот врат треба да има дијаметар најмалку 1 cm, а кај зелени свежи розети најмалку 0,8 cm.                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Боровинка, рибизла, огрозд, малина и капина со нивни хибрид и гоџи бери</b> | Садница добиена од <b>изданок</b> или од <b>резница</b> , треба да има коренов систем со најмалку 5 жили со должина од најмалку 10 cm. Висината на надземниот дел треба да биде најмалку <b>30 cm</b> кај <b>боровинката, малината и капината со хибридите</b> , <b>20 cm</b> кај <b>гоџи бери</b> и најмалку <b>40 cm</b> кај <b>рибизлата и огроздот</b> . Дијаметарот на садницата треба да е поголем од 0,8 cm, односно 0,5 cm кај <b>гоџи бери</b> и да има најмалку три добро развиени пупки . |
| <b>Актинидија</b>                                                              | а) <b>Калемена садница</b> на генеративна подлога треба да има висина на надземниот дел најмалку 50 cm. Дебелината на стеблото над спојното место да е најмалку 1 cm. Коренот треба да има најмалку 5 скелетни жили со должина над 10cm.<br>б) Садница добиена од <b>ожилена резница</b> на сопствен корен , треба да има висина на надземниот дел најмалку 40. cm, а дебелината на стеблото да е најмалку 1 cm. Коренот треба да има најмалку 5 скелетни жили со должина над 10cm.                  |
| <b>Шипка</b>                                                                   | Садница добиена од семенец треба да има најмала висина од 50 cm и дебелина на стеблото од најмалку 0,8 cm. Коренот треба да има најмалку 3 скелетни жили со должина над 15cm.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

**ПРИЛОГ 2: Евиденција за сорти кои не се правно заштитени, општо познати и не се официјално запишани во националната сортна листа или во листа на препорачани сорти**

**CITRUS SP., FORTUNELLA SWINGLE-PONCIRUS RAF- ЦИТРУСИ И ТРИЛИСТЕН ЛИМОН**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Летораст: црвенкасто обојување на врвот (10 до 15 см од врвот)**

-отсуствува

-присуствува

**Плод: форма на врвот**

-вдлабнат

-отсечен, заравнет

-округол

-малку испупчен

-многу испупчен

**Плод: боја на покожица**

-зелена

-зелено-жолта

-жолта

-жолто-портокалова

-портокалова

-портокалово-црвена

-румена

-црвена

-виолетова

**Време на зреење на плодот**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**CORYLUS AVELLANA L. – ЛЕШНИК**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Време на развоток на лисните пупки (појава на две ливчиња од една пупка):**

-многу рано

-многу рано до рано

-рано

-среднорано

-средно

-среднодоцно

-доцно

-доцно до многу доцно

-многу доцно

**Време на цутење на машкиот цвет:**

-многу рано

-многу рано до рано

-рано

-среднорано

-среднодоцно

-доцно

-доцно до многу доцно

-многу доцно

**Време на цутење на женскиот цвет:**

-многу рано

-многу рано до рано

-рано

-среднорано

-средно

-среднодоцно

-доцно

-доцно до многу доцно

-многу доцно

**Прицветни листови: должина на листот во однос на должината на плодот**

-покуси

-еднакви

-подолги

**Прицветни листови: густина**

-слаба

-средна

-изразена

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: форма**

-округол

-издолжен

-јајчевиден

-кус полуцилиндричен

-долг полуцилиндричен

**Време на зреење на плодот:**

-многу рано

-многу рано до рано

-рано

-среднорано

-средно

-среднодоцно

-доцно

-доцно до многу доцно

-многу доцно

**Плод: процент на костилка во однос на масата на плодот, рандман**

-многу низок

-низок

-среден

-висок

-многу висок

---

**CYDONIA MILL. – ДУЊА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Овошка: форма на растење**

-исправена

-полуисправена

-раширена

**Лист: форма**

-елипсовидна

-јајцевидна

-овална

-округла

**Плод: вообичаена форма**

-округла

-овална

-крушковидна

-сплесната

-неправилна

-правоаголна

---

**FRAGARIA X ANANNASSA DUCH.-  
ЈАГОДА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:  
Цвет: положба во однос на листовите**

-под листовите

-во височина на листовите

-над листовите

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: вообичаена форма**

-бубреговидна

-сферична

-округла

-издолжена

-многу издолжена

-цилиндрична

-клиновидна

-јајцевидна

-срцевидна

**Плод: боја**

-бело-жолта

-светлопортокалова

-портокалова

-портокалово-црвена

-црвена

-виолетова

-темновиолетова

**Време на зреење на плодот (кога 50% од растенијата имаат зрели плодови):**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Начин на плодоносење:**

-еднородни

-делумно ремонтантни

-ремонтантни

---

**JUGLANS REGIA L. – ОРЕВ**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Време на потерување на пупките:**

-екстремно рано

-многу рано до рано

-рано

-среднорано

-средно

-среднодоцно

-доцно

-доцно до многу доцно

-многу доцно

**Дрво: тип на женскиот цвет**

-прост

-сложен

**Дрво: тип на гранки со женски цветови**

-неодреден

-одреден

**Време на зреење на плодот:**

-рано

-среднорано

-средно

-среднодоцно

-доцно

---

**MALUS MILL. – ЈАБОЛКО**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Овошка: бујност, развиеност**

-слаба

-средна

-силна

**Плод: форма**

-округла

-округло-издолжена

-кусо округло-издолжена

-сплесната

-округло-сплесната (сферична)

-издолжена

- многу издолжена

- издолжено-сплесната

-елипсовидна

-елипсовидно- издолжена

-правоаголна

-правоаголно-издолжена

-правоаголно-сплесната

**Плод: боја на покожица**  
-портокалова

-црвена

-виолетова

- жолта

- црвено жолта

- зелена

**Време на цутење ( почеток -кога 10% од  
цветовите се отворени):**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Сорти на подлога**  
**Овошка: развиеност**

-слаба

-средна

-силна

**Дрво: број на изданоци во основата**  
-многу малку

-малку

-средно

-многу

-изразено многу

---

**OLEA EUROPEA L.- МАСЛИНКА**

-среден

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

-крупен

**Техника на размножување:**

**Плод: форма**  
-издолжена

**Забелешка според кои својства сортата  
се разликува од другите сорти слични на  
неа:**

-елипсовидна

-округла

**Карактеристики на сортите и степен на  
изразеност на одделни својства:**

**Плод: обвивка**  
-отсуствува

**Време на цутење:**

-присуствува

-рано

**Плод: форма на врвот**

-средно

-округла

-доцно

-исечена

**Вид цутови:**

-вдлабната

-функционално машки

**Плод: широчина на вдлабнатината кон  
петелката**

-функционално женски

**Големина на плод:**

-тесна

-ситен

-средно широка

-широка

**Плод: боја на месото**

-бела

-кремаста

-светлопортокалова

-портокалова

-темнопортокалова

**Време на почеток на цутење (5-10% отворени цутови):**

-рано

-средно

-доцно

**Време на зреење на плодот:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**PRUNUS AVIUM L., PRUNUS CERASUS L.**

**– ЦРЕША И ВИШНА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Време на цутење:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: боја на покожица**

-жолта

-портокалово-црвена

-жолто-црвена на бледојолта основна боја

-жолто-црвена

-махагони

-црна

**Плод: време на зреење**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**PRUNUS DOMESTICA L. – СЛИВА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Плод: големина на плод**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: форма**

-округла

-округло-сплесната

-овална

-издолжена

**Плод: основна боја на pokožица**

-белузликава

-зелена

-жолто-зелена

-жолта

-портокалово-жолта

-црвена

-виолетова

-виолетово-сина

**Плод: боја на месото**

-белузликава

-жолта

-жолто-зелена

-зелена

-портокалова

-црвена

**Костилка: одвојување од месото**

- каланка

- полукаланка

- глобуша

**Костилка: големина во однос на плодот**

-мала

-средна

-голема

**Време на зреење на плодот:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**PRUNUS PERSICA L. Batsch. – ПРАСКА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Потерување на цветни пупки (цијанидна боја):**

-отсуствува

-присуствува

**Време на почеток на цутење:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Цвет: форма**

-розовиден

-свонест

**Венечни ливчиња: големина**

-многу мали

-мали

-средни

-големи

-многу големи

**Петелка: медна жлезда**

-отсуствува

-присутно

**Петелка: форма на медната жлезда**

-округла

-бубреговидна

**Плод: влакненца, мов**

-отсутни

-присутни

**Плод: основна боја на месото**

-бела

-жолта до портокалово-жолта

-црвена

**Костилка: одвојување од месото**

- каланка (се одвојува)

- глобуша (не се одвојува)

**Време на зреење на плодот:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**PRUNUS SALICINA L. – ЈАПОНСКА СЛИВА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: основна боја на покожицата:**

-белузликава

-зелена

-жолто-зелена

-жолта

-портокалово-жолта

-црвена

-виолетова

-виолетово-сина

-темносина

**Плод: боја на месо**

-белузликава

-жолта

-жолто-зелена

-зелена

-портокалова

-црвена

**Време на цутење:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Време на зреење на плодот:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**PYRUS COMMUNIS L.- КРУША**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Време на цутење (полно цветање):**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: форма (надолжен пресек)**

-вдлабната

-рамна

-испакната

**Плод: должина**

-многу кус

-кус

-среден

-долг

-многу долг

**Плод: основна боја на покожица**

-зелена

-жолто-зелена

-жолта

-црвена

**Плод: должина на дршка**

-куса

-средна

-долга

**Време на зреење на плодот:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**RIBES SILVESTRE MERT ET KOCH., RIBES NIVEUM LINDL. - ЦРВЕНА И БЕЛА РИБИЗЛА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на експресија на одделни својства:**

**Време на зреење:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

**Должина на гроздот:**

-многу кус

-кус

-средно долг

-долг

-многу долг

**Зрно: големина**

-многу мало

-мало

-средно

-големо

-многу големо

**Зрно: боја**

-бела

-бело-жолта

-розева

-црвена

---

**RIBES IUVA CRISPA L.- ОГРОЗД**

Сорта: (име и општо познати синоними)

**Техника на размножување:**

Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:

Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: форма**

-округла

-елипсовидна

-крушковидна

**Плод: боја**

-жолта

-жолто-зелена

-зелена со бели линии

-зелена

-црвена

**Време на зреење:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

**RIBES NIGRUM L.- ЦРНА РИБИЗЛА**

Сорта: (име и општо познати синоними)

**Техника на размножување:**

Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:

Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:

**Жбун: висина**

-ниска

-средна

-висока

-црвена

-темноцрвена

-портокалова

-виолетова

-црна

**Плод: големина**

-многу мал

-мал

-среден

-голем

-многу голем

**Плод: однос должина/ широчина**

-должина еднаква на широчина

-должина поголема од широчина

-должина многу поголема од широчина

**Начин на плодоносење:**

-еднородна

-ремонтантна

**Време на зреење на плодовите од еднородни сорти:**

-многу рано

-рано

-средно

-доцно

-многу доцно

---

#### VACCINIUM L. –БОРОВИНКА

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Време на цутење:**

-рано

-средно

-доцно

**Време на зреење:**

-рано

-средно

-доцно

**Форма на зрно:**

-округла

-округло-сплесната

**Големина на зрно:**

-ситен

-среден

-крупен

**Боја на плод:**

-светлосина боја

-темносина боја

**Паѓање на плодови:**

-присутно

-отсуствува

---

#### ZYZIPHUS JUJUBA Mill. – КИНЕСКА УРМА

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Време на цутење:**

- доцно
- средно
- рано

**Форма на плод:**

- елипсовиден
- овален во вид на осмица

**Родни гранчиња:**

- основни со должина 30-150 цм
- странични куси 15-30цм
- куси

**Време на зреење:**

- рано
- средно
- доцно

**Дрво:**

- без боцки
- со боцки

**Големина на плод:**

- ситен
- среден
- крупен

---

**DIOSPYRUS KAKI L. (F. Trumb) –  
ЈАПОНСКО ЈАБОЛКО****Сорта: (име и општо познати синоними)****Техника на размножување:**

Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:

Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:

**Време на цутење:**

- рано
- средно
- доцно

**Тип на цут:**

- машки (ситни)
- женски (ситни)
- хермофродитни (крупни)

**Големина на плод:**

- ситен
- среден

- крупен

- многу крупен

**Форма на плод**

- округол
- цилиндричен
- овален

- конусовиден

- долгнавест

**Боја на покожица**

- светлозелена
- светложолта
- портокалово-црвена

**Трпкавост на плод:**

- трпкав
- не трпкав
- преодна група

**Боја на месо:**

- жолто

|                         |         |
|-------------------------|---------|
| -жолто-портокалово      | -рано   |
| -портокалово-кафеаво    | -средно |
| <b>Време на зреење:</b> | -доцно  |

---

|                                                                                           |                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <b>MESPILUS GERMANICA L.– МУШМУЛА</b>                                                     | -средно                  |
| <b>Сорта: (име и општо познати синоними)</b>                                              | -доцно                   |
| <b>Техника на размножување:</b>                                                           | <b>Големина на плод:</b> |
| <b>Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:</b> | -ситен                   |
|                                                                                           | -среден                  |
|                                                                                           | -крупен                  |
| <b>Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:</b>              | <b>Форма на плод:</b>    |
|                                                                                           | -крушковиден             |
| <b>Време на цутење:</b>                                                                   | -сплеснато-топчест       |
| -рано                                                                                     | -сплеснат                |

---

|                                                                                           |                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <b>ARONIA MELANOCARPA L. – АРОНИЈА</b>                                                    | -средно                  |
| <b>Сорта: (име и општо познати синоними)</b>                                              | -доцно                   |
| <b>Техника на размножување:</b>                                                           | <b>Големина на плод:</b> |
| <b>Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:</b> | -ситен                   |
|                                                                                           | -среден                  |
|                                                                                           | -крупен                  |
| <b>Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:</b>              | <b>Висина на џбун:</b>   |
| <b>Време на цутење:</b>                                                                   | -ниско                   |
| -рано                                                                                     | -средно                  |
| -средно                                                                                   | -високо                  |
| -доцно                                                                                    |                          |
| <b>Време на зреење:</b>                                                                   |                          |
| -рано                                                                                     |                          |

---

**PUNICA GRANATUM L.– КАЛИНКА**

-среден

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

-крупен

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Форма на плод:**

-округол

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

-округло-сплеснат

**Форма на лист:**

**Видови гранки:**

-елипсовиден

-силни (со 15-100 цм)

-долгнавест

-предвремен (0.5 – 15цм)

**Боја на покожица:**

-слаби тенки (15 – 25 цм)

-светложолта

-долги (15 – 20 цм)

-жолта

**Вид цут големина:**

-жолто – зелена

-крупен –нормален со развиен долг плодник

-зелена

-ситен – со недоразвиен плодник и кусо стебленце

**Време на зреење:**

**Големина на плод:**

-рано

-ситен

-средно

-доцно

---

**ACTINIDIA Lindl. – АКТИНИДИЈА**

-доцно

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Вид цветови:**

**Техника на размножување:**

-функционално машки

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

-функционално женски

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Форма на плод:**

-јајцевиден

**Време на цутење:**

-цилиндричен

-рано

-елипсовиден

-средно

-овален

**Боја на месо:**

-жолтеникава

-жолто-зелена

-зелена

**Големина на плод:**

-ситен

-среден

-крупен

**Време на зреење:**

-рано

-средно

-доцно

---

**FICUS CARICA L.- СМОКВА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Тип на цутови:**

-женски со развиен толчник

-женски со недоразвиен толчник

-женски со кусо столбче

-машки цутови

**Плод:**

-пукање на покожица

-непукање на покожица

**Големина на плод:**

-ситен

-среден

-крупен

**Форма на плод:**

-јајцевидна

-крушковидна

**Боја на покожица:**

-светложолта

-жолто-зелена

-златно-жолта

-зелено-жолт

---

**CASTANEA SATIVA L. – КОСТЕН**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

**Техника на размножување:**

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Бујност на дрвото:**

-слабобујно

-среднобујно

-многубујно

**Време на цутење:**

-рано

-средно

-доцно

**Форма на плод:**

-округол

-округло-сплеснат

-издолжен

-елипсовидно-троаголен

**Боја на плод:**

-светлокафејава

-темнокафејава

**Број на плодови во клапина:**

-еден

-два

-повеќе

---

## **ROSA SP L. - ШИПКА**

**Сорта: (име и општо познати синоними)**

- црвена

**Техника на размножување:**

- темноцрвена

**Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:**

**Трнливост на жбун:**

- со боцки
- без боцки

**Карактеристики на сортите и степен на изразеност на одделни својства:**

**Форма на плод:**

- округол

**Време на зреење:**

-округло-сплеснат

-рано

-издолжен

-средно

**Големина на плод:**

-доцно

- ситен

**Боја на плод:**

- среден

- портокалова

- крупен

---

**LYCIUM (L.) Mill.- ГОЏИ БЕРИ****Сорта:(име и општо познати синоними)****Техника на размножување:****Забелешка според кои својства сортата се разликува од другите сорти слични на неа:****Плод: форма**

- многу издолжен
- издолжен
- елипсовиден
- овален
- округло сплескан

**Карактеристики на сортите и степен****на изразеност на одделни својства****ЖБУН: хабитус (начин на растење)**

- исправен
- исправен до полуисправен
- полуисправен
- полуисправен до раширен
- раширен

**Плод: големина**

- многу мал
- мал
- среден
- голем
- многу голем

**Плод: боја**

- Жолто – портокалова
- Портокалова
- Светло-црвена
- Црвена
- Темноцрвена

**Време на почеток на зреење:**

- рано
- средно
- касно

#### ПРИЛОГ 4: Методи за вршење стручна контрола на семе кај овошните растенија

Стручната контрола на квалитетот на семето од овошни видови опфаќа одредување на аналитичка чистота и животоспособност на семето. За анализа се зема средна проба (семе од различни вреќи или кесиња каде се чува). Големината на пробата за анализа треба да изнесува најмалку:

- 30 гр за актинидија, шипка и гоџи бери
- 50 гр за аронија
- 100 гр за јаболко, круша, дуња
- 200 гр за магрива, дива цреша, вишна, цитруси и јапонско јаболко
- 500 гр за слива, џанка, маслинка, фисташка, лешник, кинеска урма
- 1000 гр кајсија, бадем
- 1500 гр праска
- 2000 гр орев

##### Метод за одредување на аналитичка чистота на семето

За одредување на аналитичка чистота, се земаат две просечни проби од по:

- 50 гр за јаболко, круша, дуња, 100 гр за магрива, дива цреша, вишна, цитруси и јапонско јаболко, 250 гр за слива, џанка, маслинка, фисташка, лешник и кинеска урма, 500 гр за кајсија, праска и бадем, 1000 гр за орев, 25 грама за аронија, 15 гр за актинидија, шипка и гоџи бери. Семето се дели на три дела за одредување на процентуалната застапеност на здрави (неоштетени) семки, застапеност на оштетени семки, како и присуство на разни примеси.

##### Метод за одредување на животоспособност на семето

Животоспособноста на семето се одредува со методот на боење со индигокармин, според кој живите ркулци и котиледони не се обојуваат, додека неживите се обојуваат. Две просечни проби по 100 семки од сите овошни видови се киснат еден до два дена во дестилирана вода.

Коската од коскестите овошни видови претходно се крши и се отстранува. Потоа, семето се лупи и се става да отстои три часа во раствор на индигокармин (1 до 2 г на литар). Потоа семето се промива со дестилирана вода и се бројат обоените (мртви) и необоените (живи семки), со што се утврдува процентот на животоспособно семе.

##### Алтернативна метода за одредување на животоспособност на семето.

За одредување на животоспособноста на семето, може да се користи и методот на боење со тетразол (2,3,5 трифенил тетразол хлорид). Се замаат две просечни проби по 100 семки и се зарежува лушпата од страната на тапиот крај на семето. Потоа семето се потопува во вода и се остава една ноќ на собна температура. Наредниот ден водата се заменува со 1% тетразол и се става на темно во термостат на температура од 35°C за време од 24 часа. Потоа семето се промива со обична вода, се лупи со игла и се оценува обоеноста. Живите семки се бојат со црвена или малинова боја, а мртвите семки не се бојат.

Животоспособни се семките со следните начини на обојување:

- а) на полно обоени,
- б) котиледони кои сосема мал дел не се обоени,
- в) незначителен дел од коренчето е необоен, и
- г) незначителен дел од коренчето и котиледоните е необоен.

Неживотоспособни се семките кај кои:

- а) поголем дел од котиледоните се необоени,
- б) поголем дел од коренчето е необоен,
- в) поголем дел од коренчето и котиледоните се необоени,
- г) целосно се необоени,
- д) недоразвиени и гнили,
- е) штурци,
- е) повредени од штетници.

Официјален орган за сертификарање

ЗАПИСНИК бр. \_\_\_\_\_

за извршена стручна контрола на матични растенија од овошни видови

Снабдувач \_\_\_\_\_  
 Адреса / тел / факс / е – mail \_\_\_\_\_  
 Регистарски број (РБС) \_\_\_\_\_  
 Место на производство \_\_\_\_\_

| Р. бр. | Категорија на матични растенија * и здравствен статус** | Вид на матични растенија *** | Овошен вид | Сорта, тип, селекција | Подлога | Број растенија | Место на производна парцела | Потекло на исходниот материјал за матичните растенија (сертификат, декларација, број, датум) |
|--------|---------------------------------------------------------|------------------------------|------------|-----------------------|---------|----------------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|        |                                                         |                              |            |                       |         |                |                             |                                                                                              |
|        |                                                         |                              |            |                       |         |                |                             |                                                                                              |
|        |                                                         |                              |            |                       |         |                |                             |                                                                                              |

Забелешка \_\_\_\_\_

\* Предосновни  
 Основни и Основни II генерација  
 Стандардни (САС)

\*\*\* Матични растенија за калем гранки  
 Матични растенија за резници, избојци и изданоци  
 Матични растенија за генеративни подлоги (семе)  
 Матични растенија за розети од јагода

\*\*Безвирусни (Б.В.)  
 Тестирани на вируси (Т.В.)

Датум \_\_\_\_\_

За снабдувач:

(Име и презиме)

Овластено стручно лице:

(Име и презиме)

Официјален орган за сертифицирање

СЕРТИФИКАТ бр. \_\_\_\_\_

за извршена стручна контрола на матични растенија од овошни видови

Снабдувач \_\_\_\_\_

Адреса / тел / факс / e – mail \_\_\_\_\_

Регистарски број (РБС) \_\_\_\_\_

| Р. бр. | Категорија на матични растенија * и здравствен статус** | Вид матични растенија *** | Овошен вид | Сорта, тип, селекција | Подлога | Број растенија | Место на производна парцела | Потекло на исходниот материјал за матичните растенија (сертификат, декларација, број, датум) |
|--------|---------------------------------------------------------|---------------------------|------------|-----------------------|---------|----------------|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|        |                                                         |                           |            |                       |         |                |                             |                                                                                              |
|        |                                                         |                           |            |                       |         |                |                             |                                                                                              |
|        |                                                         |                           |            |                       |         |                |                             |                                                                                              |

Забелешка \_\_\_\_\_

\* Предосновни  
Основни и Основни II генерација  
Стандардни (САС)

\*\*\* Матични растенија за калем гранки  
Матични растенија за резници, избојци и изданоци  
Матични растенија за генеративни подлоги (семе)  
Матични растенија за розети од јагода

\*\*Безвирусни (Б.В.)  
Тестирани на вируси (Т.В.)

Врз основа на чл. 17 и 59 од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија (Сл. весник на РМ бр. 39/06, 89/08 и 171/10) и записникот број \_\_\_\_\_ од \_\_\_\_\_ 201\_ година за извршена стручна контрола на произведениот материјал за размножување и саден материјал се потврдува дека производството на наведениот материјал за размножување и саден материјал е извршено под контрола на стручно и овластено лице од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Овластено стручно лице

Датум \_\_\_\_\_

(Име и презиме)

м.п.

Одговорно лице

(Име и презиме)

Министерство за земјоделство,  
шумарство и водостопанство на РМ  
- Управа за семе и саден материјал

СЕРТИФИКАТ бр. \_\_\_\_\_

**ЗА КОНЕЧНО СЕРТИФИЦИРАНИ МАТИЧНИ РАСТЕНИЈА**  
**за производство на материјал за размножување и саден материјал**  
**од овошни растенија**

Снабдувач \_\_\_\_\_  
Адреса / тел / факс / е – mail \_\_\_\_\_  
Регистарски број (РБС) \_\_\_\_\_

| Р.<br>бр. | Категорија<br>на<br>матични<br>растенија * и<br>здравствен<br>статус | Вид на<br>матични<br>растенија | Место, локација | Овошен вид | Сорта, тип,<br>селекција | Подлога | Број<br>матични<br>растенија | Број и датум на<br>сертификат за               |                                                    |
|-----------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|------------|--------------------------|---------|------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
|           |                                                                      |                                |                 |            |                          |         |                              | Стручна<br>контрола на<br>матични<br>растенија | Здравствена<br>состојба на<br>матични<br>растенија |
|           |                                                                      |                                |                 |            |                          |         |                              |                                                |                                                    |
|           |                                                                      |                                |                 |            |                          |         |                              |                                                |                                                    |
|           |                                                                      |                                |                 |            |                          |         |                              |                                                |                                                    |

Забелешка \_\_\_\_\_

Датум \_\_\_\_\_

Стручно лице

\_\_\_\_\_  
(Име и презиме)

Директор

\_\_\_\_\_  
(Име и презиме)

м.п.

Официјален орган за сертификарање

ЗАПИСНИК бр. \_\_\_\_\_

за извршена стручна контрола на производството на материјал за размножување и саден  
материјал од овошни растенија за \_\_\_\_\_ година

Снабдувач \_\_\_\_\_  
Адреса / тел / факс / е – mail \_\_\_\_\_  
Регистарски број (РБС) \_\_\_\_\_  
Место на производство \_\_\_\_\_

| Р.<br>бр. | Категорија<br>на<br>материјал за<br>размножување<br>и саден<br>материјал* и<br>здравствен<br>статус ** | Вид на<br>материјал за<br>размножување<br>и<br>саден<br>материјал *** | Овошен вид | Сорта, тип, селекција | Платила<br>Подлога | Старост (година) | Колитина<br>(број) | Секчуван обем на<br>производството на материјал за<br>размножување<br>(број, техника за семе) | Потекло на материјалот за размножување<br>употребен за производството               |                                                                                                |                                                                           |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|------------|-----------------------|--------------------|------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
|           |                                                                                                        |                                                                       |            |                       |                    |                  |                    |                                                                                               | Сертификат за<br>конечно<br>сертифицирани<br>матични<br>растенија<br>(број и датум) | Сертификат<br>за материјал за<br>размножување<br>од сопствено<br>производство<br>(број, датум) | Сертификат<br>за набавен<br>материјал за<br>размножување<br>(број, датум) |
|           |                                                                                                        |                                                                       |            |                       |                    |                  |                    |                                                                                               |                                                                                     |                                                                                                |                                                                           |
|           |                                                                                                        |                                                                       |            |                       |                    |                  |                    |                                                                                               |                                                                                     |                                                                                                |                                                                           |
|           |                                                                                                        |                                                                       |            |                       |                    |                  |                    |                                                                                               |                                                                                     |                                                                                                |                                                                           |

Состојба и општ изглед на вегетативниот развој на материјалот за размножување и садниот  
материјал \_\_\_\_\_

Аналитичка чистота на семето % \_\_\_\_\_

Животоспособност на семето % \_\_\_\_\_

Забелешка \_\_\_\_\_

Датум \_\_\_\_\_

За снабдувачот:

(Име и презиме)

Овластено стручно лице:

(Име и презиме)

Официјален орган за сертификарање

СЕРТИФИКАТ бр. \_\_\_\_\_

За извршена стручна контрола на производството на материјал за размножување и саден  
материјал од овошни растенија за \_\_\_\_\_ година

Снабдувач \_\_\_\_\_  
Адреса / тел / факс / e-mail \_\_\_\_\_  
Регистарски број (РБС) \_\_\_\_\_  
Место на производство \_\_\_\_\_

| Р.<br>бр. | Категорија на<br>материјал за<br>размножување и<br>саден материјал и<br>здравствен статус | Вид на<br>материјал за<br>размножување<br>и саден<br>материјал | Овошен вид | Сорта, тип селекција | Подлога | Старост (година) | Број на партија | Количина<br>(број, тежина за семе) | Анализа чистота<br>на семе % | Животоспособност на<br>семе % | Потребен број етикети |                              |             |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------|----------------------|---------|------------------|-----------------|------------------------------------|------------------------------|-------------------------------|-----------------------|------------------------------|-------------|
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |         |                  |                 |                                    |                              |                               | Подметачи             | Етикети за<br>идентификација | Вкупен број |
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |         |                  |                 |                                    |                              |                               |                       |                              |             |
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |         |                  |                 |                                    |                              |                               |                       |                              |             |
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |         |                  |                 |                                    |                              |                               |                       |                              |             |

Забелешка \_\_\_\_\_

\* Предосновен  
Основен материјал I и II генерација  
Сертифициран  
Стандарден (CAC)

\*\*Безвирусен (Б.В.)  
Тестиран на вируси (Т.В.)

\*\*\*Семе  
Резници  
Ожилени резници  
Изданоци  
Избојци  
Калем гранки  
Семенци  
Окуланти  
Овошни садници  
Розети од јагоди

Врз основа на чл. 17 и 59 од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија (Сл. весник на РМ бр. 39/06, 89/08 и 171/10) и записникот број \_\_\_\_\_ од \_\_\_\_\_ 201\_ година за извршена стручна контрола на производениот материјал за размножување и саден материјал се потврдува дека производството на наведениот материјал за размножување и саден материјал е извршено под контрола на стручно и овластено лице од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Датум на издавање \_\_\_\_\_

Одговорно стручно лице \_\_\_\_\_

(Име и презиме)

м.п.

Одговорно лице \_\_\_\_\_

(Име и презиме)

Министерство за земјоделство,  
шумарство и водостопанство на РМ  
- Управа за семе и саден материјал

СЕРТИФИКАТ бр. \_\_\_\_\_  
ЗА КОНЕЧНО СЕРТИФИЦИРАН МАТЕРИЈАЛ ЗА РАЗМНОЖУВАЊЕ  
И САДЕН МАТЕРИЈАЛ  
од овошни растенија за \_\_\_\_\_ година

Снабдувач \_\_\_\_\_  
Адреса \_\_\_\_\_  
Регистарски број (РБС) \_\_\_\_\_  
Место на производство \_\_\_\_\_  
Држава на производство \_\_\_\_\_

| Р.<br>бр. | Категорија на<br>материјал за<br>размножување и<br>саден материјал и<br>здравствен статус | Вид на<br>материјал за<br>размножување<br>и саден<br>материјал | Овошен вид | Сорта, тип селекција | Полноста | Степень (година) | Број на партија | Количина<br>(број, тежина за семе) | Број и датум на<br>сертификат за                                         |                                                                                 |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|------------|----------------------|----------|------------------|-----------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |          |                  |                 |                                    | Стручна контрола<br>на материјал за<br>размножување и<br>саден амтеријал | Здравствена<br>состојба на<br>материјал за<br>размножување и<br>саден амтеријал |
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |          |                  |                 |                                    |                                                                          |                                                                                 |
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |          |                  |                 |                                    |                                                                          |                                                                                 |
|           |                                                                                           |                                                                |            |                      |          |                  |                 |                                    |                                                                          |                                                                                 |

Забелешка \_\_\_\_\_

Датум на издавање

Одговорно стручно лице

(Име и презиме)

м.п.

Директор

(Име и презиме)